

Панчошак О. О.

студент 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

МІСЦЕ ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ТА ЙОГО ЗАСТУПНИКІВ У АПАРАТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Однією з найважливіших проблем з якою зіткнулось Державне бюро розслідувань є розмежування повноважень та колегіальність у прийнятті рішень директора Державного бюро розслідувань та його заступників. Ці норми є дуже прогресивними та вносять нововведення для вітчизняного законодавства, яке регулює діяльність правоохоронних органів, але, на жаль, законодавець не визначив, який механізм реалізації цих повноважень з боку заступників.

Так, у законі про Державне бюро розслідувань вказується, що керівництво діяльністю Державного бюро розслідувань здійснює його директор, який частину своїх повноважень реалізує спільно із першим заступником директора Державного бюро розслідувань і заступником директора Державного бюро розслідувань, при цьому директор організовує роботу Державного бюро розслідувань та визначає обов'язки своїх заступників (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/794-19>).

При цьому під час реалізації директором Бюро своїх повноважень діє принцип єдиноначальності у поєднанні з колективним способом реалізації окремих повноважень Бюро (Регламент реалізації повноважень директора Державного бюро розслідувань від 2 березня 2018 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://dbr.gov.ua/normativno-pravovi-akti>). Для прикладу нинішній директор Державного бюро розслідувань Р. М. Труба встановив строк, протягом якого заступники повинні розглянути поставлене перед ними питання. Якщо, наприклад, йдеться про прийняття особи на роботу, то директор не має часу на розгляд та погодження рішення із своїми заступниками, бо це займає багато часу, а це питання має бути вирішене в цей же день, крайній термін — на наступний день (Директор Державного бюро розслідувань Роман Труба: про перші результати, взаємодію з ГПУ та проблеми [Електронний ресурс] // Судово-юридична газета. — Режим доступу: <https://sud.ua/ru/news/publication/134425-direktor-dbr-roman-truba-pro-pershhi-rezultati-vzayemodiyu-z-gpu-ta-problemi-zi-stvorennnyam-distsiplinarnoyi-komisiyi>). Тому за такої ситуації постає проблема єдиноначальності та реалізації повноважень з боку заступників. Хоча принцип єдинона-

чальності діє і в інших правоохоронних органах, саме в Державному бюро розслідувань законодавчо встановлено принцип колегіальності, і тому саме по цьому питанню виникає багато суперечок.

Як зазначив Р. М. Труба: «Я приймаю до уваги позицію заступників, якщо вона обґрунтована, законна, ефективна та доцільна, я можу погодитися з нею і не прийняти те рішення чи не вчинити ту дію, яку передбачив; якщо ж я бачу, що така позиція заступників директора Державного бюро розслідувань необ'єктивна або недоцільна чи вони протягом встановленого періоду не дають мені жодної відповіді, я беру відповідальність на себе та приймаю рішення, в якому впевнений» (Директор Державного бюро розслідувань Роман Труба: про перші результати, взаємодію з ГПУ та проблеми [Електронний ресурс] // Судово-юридична газета. — Режим доступу: <https://sud.ua/ru/news/publication/134425-direktor-dbr-roman-truba-pro-pershi-rezultati-vzayemodiyu-z-gpu-ta-problemi-zh-stvorenniyam-distsiplinarnoyi-komisiyi>). Не заступники, а саме директор Державного бюро розслідувань несе відповідальність за діяльність Державного бюро розслідувань.

Якщо брати до уваги, які саме повноваження погоджує зі своїми заступниками, директор Державного бюро розслідувань, то це насамперед: подання на розгляд Президента України про відзначення державними нагородами України працівників Державного бюро розслідувань та затвердження відповідних нагород, призначення та звільнення з посад працівників центрального апарату Державного бюро розслідувань, директорів та заступників директорів територіальних органів Державного бюро розслідувань, розподіл бюджетних коштів, затвердження перспективних, поточних та оперативних планів роботи Державного бюро розслідувань та встановлення порядку реєстрації, оброблення, зберігання та знищення відповідно до законодавства отриманої Державним бюро розслідувань інформації (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794- VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/794-19>). Відповідно до регламенту, заступники директора Державного бюро розслідувань надають свої погодження у відповідно встановлений строк. Для прикладу можна навести ситуацію щодо покладення на заступників директорів територіальних управлінь повноважень начальника слідства. Це рішення мало погоджуватися із заступниками директора, що і було зроблено. Після проведення спецперевірки щодо кожного кандидата та співбесіди з кожним кандидатом, було скеровано всі матеріали до заступників для погодження рішення про призначення на посаду кандидатів. Але, на жаль, протягом періоду, який визначений регламентом, директор Державного бюро розслідувань не отримав від своїх заступників жодної позиції, тому щоб не порушувати прав кандидатів, директор прийняв рішення самотужки (Директор Державно-

го бюро розслідувань Роман Труба: про перші результати, взаємодію з ГПУ та проблеми [Електронний ресурс] // Судово-юридична газета. — Режим доступу: <https://sud.ua/ru/news/publication/134425-direktor-dbr-roman-truba-pro-pershi-rezultati-vzayemodiyu-z-gpu-ta-problemi-zistvorenyam-distiplinarnoyi-komisiyi>).

Таким чином, під час розгляду проблеми спільної реалізації повноважень директора Державного бюро розслідувань та його заступників, яка стала причиною багатьох дискусій сьогодні, було встановлено, що саме в Державному бюро розслідувань, з поміж інших правоохоронних органів, законодавчо закріплено принцип колегіальності у прийнятті рішень. Було виявлено, що на практиці принцип колегіальності не завжди є ефективним, і тому задля нормального функціонування правоохоронного органу, все ж таки, не обходиться від принципу єдиноначальності, що обмежується законодавчо. Однак спроби законодавчо розмежувати єдиноначальність та ввести принцип спільності у прийнятті рішень в правоохоронних органах є дуже позитивним кроком уперед, бо він унеможливує безграничну та одноособову владу керівників та розмежовує їх повноваження.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Кіслицяна Ірина Олександрівна*.

Пінчук А. С.

студентка 1-го курсу магістратури факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСАДИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ В РОБОТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань безумовно займає одне з провідних місць в системі правоохоронних органів та згідно з визначеними законодавством і покладеними на нього функціями здійснює завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів вчинених посадовцями. Відповідно до чого в свою чергу варто передбачити, що з свого боку данні винні особи будуть приймати всі спроби аби завадити законній та справедливій діяльності ДБР, стосовно їх притягнення до відповідальності за вчиненні правопорушення. Для гідного та законного функціонування ДБР слід забезпечити належними умовами, однією з найнеобхідніших серед них